

საერთაშორისო კონფერენცია

დავით გარეჯი: მულტიდისციპლინარული კვლევა და განვითარების სტრატეგია

18, 19, 20 აპრილი, 2019

დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსი, დაარსებული VI საუკუნის I ნახევარში ასურელი მამების დავით გარეჯელისა და მისი მოწაფეების მიერ, საქართველოს კულტურული და ბუნებრივი მემკვიდრეობის ერთ-ერთი უნიკალური ძეგლია. იგი მდებარეობს საქართველოს სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში, ივრის ზეგანზე, ნახევარუდაბნოში და შედგება ორ ათეულზე მეტი გამოქვაბული კომპლექსისა და მრავალი ასეული ქვაბისაგან. კომპლექსის ნაწილი მდებარეობს საქართველო აზერბაიჯანის სასაზღვრო ტერიტორიებზე. ძეგლს მინიჭებული აქვს ეროვნული მნიშვნელობის სტატუსი, 2007 წელს კომპლექსი შეყვანილია UNESCO-ს მსოფლიო მემკვიდრეობის ეროვნულ წინასწარ ნუსხაში, 2018 წელს კულტურული მემკვიდრეობის სფეროს პან-ევროპული გაერთიანების „ევროპა ნოსტრას“ მიერ შეყვანილია ევროპული კულტურული მემკვიდრეობის 7 საფრთხის ქვეშ მყოფი ძეგლის ნუსხაში.

საერთაშორისო კონფერენციის მიზანია: ძეგლის მრავალდარგობრივი კვლევების ხელშეწყობა, კომპლექსის ბუნებრივი და კულტურული მემკვიდრეობის წინაშე მდგარი პრობლემების წამოწევა და გადაჭრის გზების ძიება; განვითარების სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმაზე მსჯელობა; დავით გარეჯის უახლესი კულტურული, ისტორიული და სახელოვნებათმცოდნეო ასპექტების, სარესტავრაციო და ძეგლის მენეჯმენტის აქტუალური საკითხების გაშუქება, საერთაშორისო და ადგილობრივი აკადემიური წრეების წარმომადგენლების დიალოგისთვის პლატფორმის შექმნა.

კონფერენციის პროგრამა

ხუთშაბათი, 18 აპრილი, 2019

მისამართი: ქართული სახვითი ხელოვნების მუზეუმი, „არტ ჰაუსი“ საკონფერენციო სივრცე
შოთა რუსთაველის გამზირი 7, თბილისი, 0108, საქართველო

- 09:30- 10:00 რეგისტრაცია
- 10:00- 10:20 მისასალმებელი სიტყვა
- სალომე ზურაბიშვილი**, საქართველოს პრეზიდენტი
- მიხეილ გიორგაძე**, საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის პირველი მოადგილე
- სნეშკა ქაიდეგლიგ- მიხაილოვიჩი**, ევროპა ნოსტრას გენერალური მდივანი
- აბბა ალავერდელი მიტროპოლიტი დავითი** (მახარაძე), საქართველოს საპატრიარქოს ხუროთმოძღვრების, ხელოვნებისა და რესტავრაციის ცენტრის თავმჯდომარე
- ნიკოლოზ ანთიძე**, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტოს დირექტორი
- ზვიად გაბისონია**, შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გენერალური დირექტორი
- მაკა დვალისვილი**, ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრის დირექტორი/ევროპა ნოსტრას წარმომადგენელი საქართველოში
- პლენარული მომხსენებლები**
- 10:20- 10:40 **ზაზა სხირტლაძე**, ხელოვნების ისტორიის და თეორიის ინსტიტუტი; თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გარეჯის კვლევის ცენტრი (GE)
დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის ისტორიულ-სახელოვნებათმცოდნეო ასპექტები
- 10:40-11:00 **პიტ ჯასპერტი**, ევროპა ნოსტრას ვიცე პრეზიდენტი (BE)
დავით გარეჯი - ერთ-ერთი ძეგლი ევროპის განსაკუთრებული საფრთხის ქვეშ მყოფი 7 ძეგლის პროგრამიდან
- 11:00- 11:20 ყავის შესვენება

- 11:20-12:20 **ევროპა ნოსტრას და ევროპის საინვესტიციო ბანკის ინსტიტუტის მისიის ანგარიში**
- 11:20-11:45 **ქემპბელ ტომსონი**, ევროპის საინვესტიციო ბანკის ინსტიტუტი (UK)
ევროპა ნოსტრას და EIB ინსტიტუტის მისიის შედეგები- დავით გარეჯის განვითარების და მდგრადობის სტრატეგია
- 11:45-12:10 **გაიანე კასნატი**, ევროპა ნოსტრას საბჭოს წევრი (IT)
ევროპა ნოსტრას და EIB ინსტიტუტის მისიის შედეგები- რეკომენდაციები და საჭირო რესურსები დავით გარეჯის კომპლექსის დაცვისა და განვითარებისთვის
- 12:10-12:20 **კითხვა/პასუხი**
- 12:20-14:00 **სექცია I.I. ძეგლის მართვის და დაცვის საკითხები**
- მოდერატორი: **მაკა დვალისვილი**, ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრის დირექტორი/
ევროპა ნოსტრას წარმომადგენელი საქართველოში
- 12:20-12:40 **თამარ მელივა, მანანა ვარძელაშვილი**, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო (GE)
მსოფლიო მემკვიდრეობის საქართველოს წინასწარული ნუსხა: დავით-გარეჯის გამოწვევები და შესაძლებლობები.
- 12:40-13:00 **იუნის ნასიბლი**, კემიქი დალის ისტორიული კულტურული ნაკრძალი, მთავარი მეცნიერ თანამშრომელი (AZ)
კლდეში ნაკვეთი ქრისტიანული სამონასტრო კომპლექსი, დაცვისა და პოპულარიზაციის მიღწევები და პრობლემები
- 13:00-13:20 **მზია გაბუნია, იანიჩ ვან დერ ვეიდე**, საქართველოს დაცული ტერიტორიების პროგრამა (GE/NL)
დავით გარეჯის დაცული ლანდშაფტის ბუნებრივი გარემოს გეგმარების და მენეჯმენტის ფუნდამენტური საკითხები
- 13:20-13:40 **ლადო მირიანაშვილი**, სამეცნიერო ფონდი „უდაბნო“(GE)
საქართველო-აზერბაიჯანის სახელმწიფო საზღვრის დელიმიტაცია-დემარკაციის პრობლემა და მისი მოგვარების შესაძლო გზები
- 13:40-14:00 **დისკუსია**
- 14:00-15:00 **შესვენება**
- 15:00 -17:00 **სექცია I.II. ძეგლის მართვის და დაცვის საკითხები**
- მოდერატორი: **თამარ მელივა**, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო
- 15:20-15:40 **მიხეილ ელაშვილი, ნიკოლოზ ვაჩიშვილი, გიორგი ბასილაია, დავით ჩხაიძე, დავით ყვავაძე, ლუკა ადიკაშვილი, აკაკი ნადარია, გიორგი კირკიტაძე, თეა მუნჩავა**, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (GE)
გარემოს კომპლექსური მონიტორინგი და კლდეში ნაკვეთი მონუმენტების კვლევა საქართველოში - გარეჯის მონიტორინგის და შენარჩუნების კონცეფცია.
- 15:40-16:00 **დანიელ სპიძიჩინო, კლაუდო მარგოტინი, ჯოვანი ჯილი, ვილიამ ფროდელა, სტეფანო ალბერტი, ანდრეა ვალაგუსა, ჯოვანი კროსტა**, ISPRA - გარემოს დაცვის და კვლევის იტალიური ინსტიტუტი, ფლორენციის უნივერსიტეტი. Milano Bicocca - უნივერსიტეტი (IT)
არასტაბილური პროცესების გავლენა დავით გარეჯის კლდეში ნაკვეთი მონასტრების არეალში
- 16:00-16:20 **ნანა კუბრაშვილი, ალექსანდრე რუბაშვილი, სალომე ახალაშვილი, თამარ ლილუაშვილი**, აპოლონ ქუთათელაძის სახელობის თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია (GE)
დოდორქის წმინდა დიმიტრი თესალონიკელის ეკლესიის მხატვრობის მდგომარეობის შესწავლა და გადაუდებელი საკონსერვაციო სამუშაოები
- 16:20-16:40 **დისკუსია**
- 16:40- 17:00 **ყავის შესვენება**

17:00-18:20 **სექცია II. დავით გარეჯის ბუნებრივი მემკვიდრეობა**

მოდერატორი: **მზია გაბუნია**, საქართველოს დაცული ტერიტორიების პროგრამა, თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია

17:00-17:20 **მაია ბუხსიანიძე**, საქართველოს ეროვნული მუზეუმი (GE)

ხმელეთის ნამარხი მატთან დავით გარეჯას სამონასტრო კომპლექსის ტერიტორიიდან

17:20-17:40 **ნიკოლოზ ლაჩაშვილი, კონსტანტინე კერესელიძე**, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ბოტანიკის ინსტიტუტი (GE)

დავით გარეჯის დაცული ლანდშაფტის ფლორისტული და ეკოსისტემური მრავალფეროვნება

17:40-18:00 **მიხეილ ელაშვილი, დარეჯან კლდიაშვილი**, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი (GE)

მიწისძვრები დავით გარეჯის ტერიტორიაზე ისტორიული წყაროების თანახმად

18:00-18:20 **დისკუსია**

პარასკევი, 19 აპრილი, 2019

მისამართი: საქართველოს ეროვნული მუზეუმი, აუდიტორია

ა. ფურცელაძის ქუჩა 1, თბილისი, 0105, საქართველო

09:30- 10:00 **რეგისტრაცია**

10:00- 11:30 **სექცია III.I. დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის ისტორიული, კულტურული და სახელოვნებათმცოდნეო ასპექტები**

მოდერატორი: **ორი სოლტესი**, ჯორჯთაუნის უნივერსიტეტი (USA)

10:00-10:20 **გიორგი ჭეიშვილი**, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტო
გარეჯის ისტორიული გეოგრაფია-წარსული და აწმყო (GE)

10:20-10:40 **შოთა მათათაშვილი**, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (GE)
დავით-გარეჯის სამონასტრო თემის უადრესი ისტორიიდან: ანაქორეთთა ერთობიდან ჰიბრიდულ ლავრამდე

10:40-11:00 **ზურაბ თვალჭრელიძე, ნიკოლოზ მურღულია**, საქართველოს ეროვნული მუზეუმის შუა საუკუნეების კულტურული მემკვიდრეობის ცენტრი (GE)
გარეჯის სამონასტრო გაერთიანების არქეოლოგიური კვლევა: შედეგები და პერსპექტივები

11:00-11:20 **მუსა მურსაგალოვი**, ქეშიქიდალის სახელმწიფო ისტორიულ-კულტურული ნაკრძალის ხელმძღვანელი (AZ)
ქეშიქიდალის გამოქვაბული კომპლექსი

11:20-11:40 **დისკუსია**

11:40-12:00 **ყავის შესვენება**

12:00- 13:30 **სექცია III.II. დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის ისტორიული, კულტურული და სახელოვნებათმცოდნეო ასპექტები**

მოდერატორი: **ნატო ცინცაბაძე**, ICOMOS საქართველო, ევროპა ნოსტრას საბჭოს წევრი

12:00-12:20 **ჯომეზ პატრიხი**, იერუსალიმის ჰიბრუ უნივერსიტეტი (ISR)
დავით გარეჯის წინამორბედნი: სამონასტრო საცხოვრებლები ეგვიპტეში, სინაის ნახევარკუნძულზე, სირიაში და პალესტინაში

12:20-12:40 **ვერონიკა კალასი**, ნიუ-იორკის უნივერსიტეტი (USA)
კაბადოკიის პერისტრემას ველზე მდებარე სელიმ ხალესის კლდეში ნაკვეთი სამონასტრო კომპლექსი, კავშირები შუასაუკუნეების საქართველოსთან

12:40-13:00 **ორი ზ. სოლტესი**, ჯორჯთაუნის უნივერსიტეტი (USA)
მონასტრიციმში და ხელოვნება: დავით გარეჯიდან ნიკო ფიროსმანაშვილამდე, ქართული ეთოსის კვალიდაკვალ

13:00-13:10 **დისკუსია**

შაბათი, 20 აპრილი, 2019

მისამართი: საქართველოს ეროვნული მუზეუმი, აუდიტორია
ა. ფურცელაძის ქუჩა 1, თბილისი, 0105, საქართველო

09:30- 10:00 რეგისტრაცია

10:00-12:30 **სექცია III.III. დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის ისტორიული, კულტურული და სახელოვნებათმცოდნეო ასპექტები**

მოდერატორი: **მარინე ბულია**, გ. ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნებისა და ძეგლთა დაცვის ეროვნული კვლევითი ცენტრი

10:00-10:20 **დავით ლომიტაშვილი, ლიანა ბითაძე, ელისო ყვავაძე, ქეთევან დიღმელაშვილი**
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტი; საქართველოს ეროვნული მუზეუმი; საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო (GE)
ნათლისმცემლის მონასტრის სამლოცველოში აღმოჩენილი სამარხის კომპლექსური კვლევის საკითხისათვის

10:20- 10:40 **ნოდარ ბახტაძე, ბაჩანა გაბუნაძე, გიორგი კურტანიძე**, საქართველოს ეროვნული მუზეუმი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (GE)
დავით გარეჯელის ლავრაში 2017 წელს მიკვლეული საყოფაცხოვრებო ნივთების კოლექცია

10:40-11:00 **ნანა ბურჭულაძე**, საქართველოს ეროვნული მუზეუმი (GE)
დავით გარეჯელის ფერწერული ხატები საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში

11:00-11:20 **ლადო მირიანაშვილი**, მეცნიერების ფონდი „უდაბნო“ (GE)
გარეჯის თეთრი უდაბნოს მონასტრის აღმოსავლეთი ეკლესიის მოხატულობის თეოლოგიური შინაარსი.

11:20-11:30 **დისკუსია**

11:30-11:50 **ყავის შესვენება**

11:50-14:10 **სექცია III. IV. დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის ისტორიული, კულტურული და სახელოვნებათმცოდნეო ასპექტები**

მოდერატორი: **დავით ხოშტარია**, გ. ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნებისა და ძეგლთა დაცვის ეროვნული კვლევითი ცენტრი

11:50-12:10 **დავით ჩიხლაძე**, გ. ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნებისა და ძეგლთა დაცვის ეროვნული კვლევითი ცენტრი (GE)
გარეჯის დოდორეს ქვაბოვანი მონასტრის არქიტექტურა

12:10-12:30 **გიორგი გაგოშიძე**, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო (GE)
დოდორეს მონასტრის ახალ გამოვლენილი გუმბათიანი ეკლესია და მსგავსი სამლოცველოები დავით გარეჯში

12:30-13:50 **მარინე ბულია**, გიორგი ჩუბინაშვილის სახ. ქართული ხელოვნების ისტორიისა და ძეგლთა დაცვის ეროვნული კვლევითი ცენტრი (GE)
წმინდა დიმიტრი თესალონიკელის ცხოვრების ციკლი და მისი წმინდა ნაწილები დოდორეს მონასტერში

13:50-14:10 **დისკუსია**

14:10-15:00 **შესვენება**

15:00-16:20 **სექცია III. V. დავით გარეჯის სამონასტრო კომპლექსის ისტორიული, კულტურული და სახელოვნებათმცოდნეო ასპექტები**

მოდერატორი: **გიორგი გაგოშიძე**, საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის ეროვნული სააგენტო

15:00-15:20 **ეკა ჭყოიძე**, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (GE)
დავით გარეჯა ქართული ჰაგიოგრაფიული ტექსტების მიხედვით

15:20-15:40 **ნიკოლოზ ჟღენტი**, კ. კეკელიძის სახელობის საქართველოს ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი (GE)
დავით გარეჯის უდაბნოს მონასტრის სამარტვილის XIII-XIV სს-ის და ხარების ეკლესიის XV ს-ის I ნახევრის სვედრებელი ნაკაწრი წარწერების ავტორების - ნეჩისა და დანიელ ნეჩის ძის იდენტიფიკაციისათვის

15:40-16:00 **თემო ჯოჯუა**, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი (GE)
ტყონდიდე-მწიგნობართუხუცეს არსენ I კოლონკელისძის (1170-იანი წწ.) პორტრეტი გარეჯის ქოლავირის მონასტერში (ისტორიულ-წყაროთმცოდნეობითი გამოკვლევა)

16:00-16:20 **დისკუსია**

16:20-16:40 **კონფერენციის დახურვა**
პიტ ჯასპაერთი, ევროპა ნოსტრას ვიცე პრეზიდენტი
მაკა დვალისვილი, ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრის დირექტორი, ევროპა ნოსტრას წარმომადგენელი საქართველოში

18:00 **კონფერენციის საზეიმო დახურვა.**
საქართველოს ეროვნული მუზეუმი, რუსთაველის გამზ. 3

კონფერენცია ხორციელდება საქართველოში ევროპა ნოსტრას წარმომადგენლობის / ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრის და საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ეროვნული სააგენტოს მიერ, შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გრანტის ნომერი CG18_26 პროექტის ფარგლებში.

საკონტაქტო ინფორმაცია:

მარია სახლთხუციშვილი, marita@gaccgeorgia.org; gacc@gaccgeorgia.org

ხელოვნების საერთაშორისო ცენტრი, ნიკო ნიკოლაძის ქ.#7. თბილისი, საქართველო;

ტელ: (+995) 32-2931335, (+995) 598123011